

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Sîrbu Violeta în numele inculpatului Onu Denis, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Onu Denis Constantin, născut la 15 iunie 1993, originar și domiciliat mun. Chișinău str. Ciocîrliei 2.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 07.04.2014-16.04.2015*
2. *instanța de apel: 08.05.2015-11.06.2015*
3. *instanța de recurs: 19.08.2015 - 28.10.2015*

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 aprilie 2015, Onu Denis Constantin, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, i-a fost suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Șveț Galina, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, la data de 27 decembrie 2012, în jurul orei 17.15., Onu D., care se deplasa la volanul autoturismului „Volkswagen Caddy”, cu n/î DR AM 831 pe șos. Hîncești, din direcția str. P. Halipa spre str. Academiei, mun. Chișinău, efectuînd manevra de virare la dreapta pe str. Docuceaev, a ignorat prevederile: pct. 45 alin. (1), (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de starea psiho - fiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; pct. 40 alin. (2) lit. b) al Regulamentului Circulației

Rutiere, conform căruia înaintea virării la dreapta, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea bicicliștilor, conducătorilor de ciclomotoare care se deplasează pe pista destinată lor, precum și pietonilor; pct. 39 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează că înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic. Ca urmare, a tamponat pietonul Șveț Galina, care traversa strada la trecerea dirijată pentru pietoni. În rezultatul accidentului rutier părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale medii, confirmate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 1752/D din 30 iulie 2013.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Onu D. a fost calificată *de drept* în baza art. 264 alin. (1) Cod penal și anume – *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Gonța O., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, a cumula total pedeapsa aplicată inculpatului prin sentința Judecătorei Strășeni din 08 septembrie 2014, stabilindu-i pedeapsă definitivă 2 ani închisoare, amendă în mărime de 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Conform art. 90 Cod penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- pedeapsa principală aplicată inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, ce a fost suspendată conform art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 1 an, consideră că nu este motivată și este prea blândă;

- prima instanță a neglijat prevederile art. art. 2, 7, 75 Cod penal și nu a luat în considerație faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea din lipsă totală de prudență și manifestarea criminală prin neglijență față de obligațiunile ce-i revin la trafic, iar aplicarea pedepsei prea blânde nu va atinge scopul de reeducare a făptuitorului și ar putea comite alte infracțiuni analogice la trecerea unei perioade scurte de timp;

- aplicarea unei pedepse prea blânde cu suspendarea executării pedepsei pe un termen prea scurt în cazul dat nu își va atinge scopul de a preveni săvârșirea altor infracțiuni;

- în timpul examinării prezentei cauze penale inculpatul a mai săvârșit o infracțiune, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Strășeni din 08 septembrie 2014 la amendă în mărime de 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința în latura penală, rejudecată cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin

care, Onu D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, cu suspendarea executării pedepsei cu închisoarea în baza art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 1 an. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa numită, a fost adăugată complet pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Strășeni din 08 septembrie 2014, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă 1 an închisoare, cu amendă în mărime de 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Conform art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de probă de 1 an. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, în conformitate cu prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 Cod procedură penală, verificând toate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, aplicînd o pedeapsă greșit individualizată în raport cu prevederile legii penale ce reglementează pedeapsa, scopul acesteia și individualizarea ei.

În viziunea instanței de apel, la aplicarea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de faptul că inculpatul a mai săvîrșit o infracțiune, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Strășeni din 08 septembrie 2014, la amendă în mărime de 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani.

De asemenea, instanța de apel a conchis că este rațional și oportun ca inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, cu suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de 1 an, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, de adăugat complet pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Strășeni din 08 septembrie 2014, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal și a-i stabili inculpatului pedeapsă definitivă 1 an închisoare, cu amendă în mărime de 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea de suspendat condiționat pe un termen de probă de 1 an și nu va fi executată, dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune, iar prin purtarea exemplară va confirma încrederea acordată.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Sîrbu Violeta în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă.

În motivarea recursului invocă că:

- soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, conform căruia, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță, astfel instanța de apel urma să dea o nouă apreciere probelor și să argumenteze detaliat soluția adoptată;

- instanța de apel nu a apreciat și nu a analizat în parte fiecare din criteriile indicate în pct. 3 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31 mai 2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale”, care ar sta la baza stabilirii unei pedepse echitabile;

- instanța de apel a ignorat faptul că deplasarea cu automobilul este un mijloc principal în scopul executării muncii sale și care la rândul său este unica sursă de existență. De asemenea, inculpatul conduce automobilul de mai mulți ani și a comis o infracțiune din imprudență;

- instanța de apel aplicând pedeapsa cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe termen de 2 ani (termenul maxim prevăzut de legea menționată), urma să țină cont de faptul că prin sentința Judecătoriei Strășeni, inculpatul era deja privat de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani. Acest termen este suficient de aspru în cazul în care sursele de existență și de întreținere a familiei inculpatului se bazează pe deplasarea cu automobilul;

- perioada privării de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani este exagerat de îndelungată.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, deoarece în privința inculpatului nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante excepționale ce ar permite aplicarea față de acesta a unei pedepse mai blânde. Pedeapsa stabilită de către instanța de fond este echitabilă faptelor infracționale săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei și normele legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Autorul își întemeiază recursul său în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Totodată, instanța de recurs atestă că apărătorul inculpatului nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor

acestui, din care considerente Colegiul nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică hotărîrea dată în partea pedepsei aplicate de instanța de apel și anume consideră că nejustificat i-a fost aplicată o pedeapsă aspră, urmînd a-i fi aplicată o pedeapsă mai blîndă.

Colegiul, consideră că temeiul pentru recurs invocat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Prin urmare, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Referitor la argumentul invocat de către apărătorul inculpatului precum că, instanța de apel nu a apreciat și nu a analizat în parte fiecare din criteriile indicate în pct. 3 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31 mai 2004 „*Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale*”, care ar sta la baza stabilirii unei pedepse echitabile, Colegiul îl consideră nefondat. Astfel Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31 mai 2004 „*Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale*” a fost abrogată prin Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11 noiembrie 2013 „*Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*”, iar instanța de apel conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, a aplicat pedeapsa inculpatului luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținînd cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, infracțiunea săvîrșită de inculpat este prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, infracțiune care conform art. 16 alin. (3) Cod penal se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă.

În prezenta cauză penală se atestă că circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, însă inculpatul anterior a mai săvîrșit o infracțiune, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Strășeni din 08 septembrie 2014, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În asemenea împrejurări, cu toate că infracțiunea săvîrșită de inculpat este una mai puțin gravă, Colegiul penal, statuează că pedeapsa definitivă stabilită de instanța de apel, conform art. 84 alin. (4) Cod penal, 1 an închisoare, executarea pedepsei fiind suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, cu amendă în

mărime de 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, a fost individualizată corect și în așa fel încât persoana vinovată să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Ce ține de argumentele recurentului precum că instanța de apel a ignorat faptul că deplasarea cu automobilul este mijlocul principal în scopul executării muncii sale și care la rîndul său este unica sursă de existență, precum și faptul că inculpatul conduce automobilul de mai mulți ani și a comis o infracțiunea din imprudență, instanța de recurs le apreciază critic, deoarece aceste declarații nu au fost probate, iar conform materialelor cauzei se constată că inculpatul nu este angajat în cîmpul muncii, mai mult ca atît ultimul a primit permisul de conducere la data de 09 noiembrie 2012 (f.d. 37), adică cu aproximativ 1 lună înaintea comiterii accidentului rutier, ce a avut loc la data de 27 decembrie 2012.

Referitor la critica recurentului precum că, instanța de apel aplicînd pedeapsa cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe termen de 2 ani (termenul maxim prevăzut de legea menționată), urma să țină cont de faptul că prin sentința Judecătorei Strășeni, inculpatul era deja privat de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani, care este un termen suficient de aspru, Colegiul, o consideră nefondată. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 08 septembrie 2014, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa complementară care stabilește răspunderea inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și anume privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani, pe cînd în cazul dat inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa complementară, privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe termen de 2 ani, pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal. Astfel, faptul că inculpatul deja era privat de dreptul de a conduce mijloacele de transport în baza altei sentințe, nu-l scutește de aplicarea pedepsei complementare în cazul dat, mai mult ca atît că, în speța dată nu au fost constatate careva circumstanțe atenuante la săvîrșirea infracțiunii ce ar permite aplicarea prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal, pentru înlăturarea acesteia.

Ce ține de argumentul avocatului precum că perioada privării de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani este exagerat de îndelungată, Colegiul atestă că, instanța de apel a stabilit inculpatului pedeapsa complementară definitivă prin cumul total al pedepselor complementare aplicate, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, ținînd cont de prevederile art. 65, 84 alin. (4) Cod penal, precum și de faptul că infracțiunea comisă de inculpat, prezintă un pericol sporit pentru societate și în special pentru participanții la trafic, el nefiind la prima abatere de lege, ceea ce denotă faptul, că aplicarea unei pedepse complementare mai blînde nu-și va atinge scopul corectării și prevenirii comiterii de noi infracțiuni.

Referitor la argumentul recurentului, precum că soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, conform căruia, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale

pentru examinarea cauzelor în prima instanță, astfel instanța de apel urma să dea o nouă apreciere a probelor și să argumenteze detaliat soluția adoptată, instanța de recurs îl consideră nefondat, deoarece acuzatorul nu a invocat în apel careva pretenții referitor la probele administrate, dar a criticat hotărârea primei instanțe doar în partea pedepsei și prin urmare era obligată să se expună asupra argumentelor invocate în acest sens, cu toate acestea instanța de apel a reținut că „încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de inculpatul Onu D. nu a fost contestată, astfel, în conformitate cu prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 Cod procedură penală, verificând toate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel consideră că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului Onu D. în baza art. 264 alin.(1) Cod penal”. De asemenea, analizând textul deciziei atacate, Colegiul constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, argumentând detaliat soluția adoptată.

Astfel, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Avînd ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Sîrbu V. în numele inculpatului Onu D., ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Sîrbu Violeta în numele inculpatului Onu Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Onu Denis Constantin**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 25 noiembrie 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie